

PLAIVRI HUNEDORENŢE

REVISTA ASOCIAŢIEI CORP. DIDACTIC
PRIMĂR DIN JUDE. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ŞI GENERALĂ.

CUPRINSUL:

	Pag.
Educația Copilului în Familie (continuare)	
<i>Angelo Patri</i>	1
Părerii cu privire la un localism educativ în Valea Jiului (urmare și sfârșit) <i>M. Lenkei</i>	9
Cuvinte înțelepte * * *	14
Invățământul este dăruire de sine, <i>I. I. Flitan</i>	15
Cunoștințe și deprinderi în Școala Primară <i>Spiridon Popescu</i>	19
Apel pentru clădirea Casei Invățătorilor în capitală <i>Vasile N. Ciubotaru</i>	20
Crăciunul și Copilul, <i>Emilia Ivașcoiu</i>	22
Chestiuni de drept în materii școlare, <i>P. S.</i>	23
Recenzie Nic. Mărgineanu. Psihologia exercițiului, <i>Roman S. Bobariu</i>	25
Cronica Măruntă * * *	28

25.07
Revista „Plaiuri Hunedorene“ apare lunar sub conducerea unui comitet de redacție compus din:

△ △ Sabin Jula — Simeria, președintele Asociației învățătorilor, △ △
A. Constantinescu — Hunedoara, v. președintele Asoc. inv.,
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociației învățătorilor,
Nicolae Crețu — Orăștie,
I. Morțun — Simeria, secretarul Asociației învățătorilor,
Alexiu David — Petroșani, institutor,
Gh. Ittu — Petroșani,

Redacția : AL. CAVID. — Administrația. GH. ITTU.

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sadoveanu și Apostol Culea — București, Olimpia Teodoru — Lugoj, Victoria Popagoga — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu, N. Sporea și Iosif Stanca — Deva, I. Măgură.

Constantin Stan și Petre Petrescu — Sibiu, Vasile Lucaciu — Petroșani, Marin Biciulescu — București, P. Rusu — Tebea, Alexiu David — Petroșani, Sabin Jula și I. Morțun — Simeria, Nicolae Crețu — Orăștie, A. Constantinescu și Valeria Nemet — Hunedoara, Ioan Baci — Răcăștie, Daniil Popescu — Hășdat, Pavel Popescu — Peștișul-Mic, Pompeu, Hossu Longin — Vulcan, Sterian Ciucescu — Ruda, N. Roșca Greci, G. Mironescu — Iași, I. Bura, Pavel Lazăr — Brad, M. Butoi — Luncoiul-de-sus, G. Enescu — Pitești și N. Danielescu — Deva, Elisabeta Beisser-Ghelar, Nicolae Manea — Curpeni. M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivașcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I. Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareș, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Ana Husti, Sp. Popescu.

Manuscrisele se vor trimite direct redacției.

ABONAMENTUL: 100 LEI

Abonamentul și anul revistei se socotește după anii școlari adevă de la 1 SEPTEMBRIE la 1 IULIE

EDUCAȚIA COPILULUI în FAMILIE

(Urmare)

de ANGELO PATRI

Dă-mi un ban!

— „Mamă, dă-mi un leu“.

— „Ce să faci cu el?“

— „Am nevoie de ceva!“

— „Nu, nu ai nevoie de nimic!“

— „Da, am nevoie să-mi cumpăr o dulceață dela omul din colț“.

— „Nu, ai avut ieri seara o dulceață și ți-a fost destul!“,

— „Nu... nu..., vreau și acum o dulceață!“ și începe a bate cu picioarele.

— „Nu e bine să-ți dau în fiecare zi câte un leu. Nu. O să-ți faci rău dulceața. Du-te la joc. Hai repede! Și apoi nici nu am, acum, un leu“.

— „Ba da, ai“, insistă copilul. „Am văzut unul în geanta ta. Dă-mi un leu“. Și plânsul lui se transformă într'un țipet de să spargă timpanele urechilor.

— „Sărmana de mine“, suspină mama exasperată, „Budie, ești copilul cel mai rău pe care-l cunosc. Mă ascuți? Ar trebui să fie o lege împotriva negustorilor ambulanti de dulceturi“.

Din ce în ce tot mai tare, Budie strigă: „Am nevoie de un leu. Dă-mi un leu“.

— „Incetează imediat acest țipet. Vecinii cred că te ucide cineva! Iată, ia acest leu și o lună de zile să nu-mi mai ceri altul“.

Țipetele încetară ca prin farmec. Budie apucă leul și a-largă la negustorul de dulceturi, care-și așteaptă clientela în colțul străzii. Puțin după aceasta, Budie se reîntoarce cu o bucăciță de halva brunetă, pe care o numește „dulceață“! Și-a pătat toate hainele, are fața și mâinile murdare, ca și când le-ar fi cufundat într'o ciocolată topită.

— „Nu te apropia“, murmură mama. „Nu atinge nimic, nu te apropia de lucrul meu. Vino cu mine să te spăl. Ești murdar ca un purceluș. Privește-ți mâinile, fața, bluza, ești tot pătat“, și îl spală și îl împopoțonă iarăși.

Către amiazi, Budie devine turbulent: plângea și hoinărea fără odihnă. Cerea de băut, cerea o bucăciță de înghețată, cerea... nici el însuși nu mai știa ce! Insfârșit zise: „Mă simt rău mamă, mă simt foarte rău!“

După ce se calmă deranjul de stomac al lui Budie, mama insfârșit, se liniște nițel, zicând soțului ei: „Ar trebui să fie o lege împotriva vânzătorilor de dulceturi. E o rușine!“

Nu ar ar fi mai bine ca mamele să țină în casă dulcetu-
turi, din care să dea copiilor lor la timpul potrivit? Copiii au
trebuință de dulcetu-ri, dar de dulcetu-ri bune și curate. Vân-
zătorul ambulant de dulcetu-ri este un flagel și obiceiul cu „leul“
este un alt flagel. Să evitați și pe unul și pe celălalt.

Pentru a distra pe Maria

Pùgi are opt ani și jumătate și este un copil sănătos și
tare, în general se poartă destul de bine, mulțumită grijilor
fără de sfârșit, depuse de mama lui, pentru a-l învăța cum să
meargă, să vină și să stea. Dar...

— „Pùgi, azi la prânz va veni mica Maria cu mama ei
să ne viziteze, eu sper că vei fi foarte gentil cu micuța“.

— „Nu avea nici o teamă“, răspuse Pùgi îndatoritor, cu
toate că privirea lui se întoarce cu nostalgie spre locul ce va
fi ocupat de tovarășii lui de joc.

Mica Maria sosi chiar la timp și fu încredințată lui Pùgi.
El se îndreptă spre un colț al salonului și mama, văzându-l mer-
gând cu un pas lung și pretențios, avu un gest de neîncredere.

În timp ce doamnele povesteau împreună, fără a da vreo
atențiune copiilor, la un moment dat fură surprinse de sunetul
unei goarne. Mama lui Pugi se întoarse și rămase înmărmurită
văzând pe fiul ei în picioare, înaintea micuței și delicatei Maria,
cu picioarele desfăcute, cu obrajii transformați în balonașe roșii,
sunând fără întrerupere goarna în fața micii sale oaspe în-
mărmurită.

— „Pùgi, Pùgi, știi că nu vrem să se sune nicicând goarna
în casă“.

— „Foarte bine“, răspuse Pùgi cu glasul sigur. Sărmana
mamă sa, foarte enervată se reasează iarăși la conversație. O
serie de strigăte, de sgomote, de mobile mișcate o făcură din
nou să ia seama. Pùgi transformase cornul în armă și cu aceasta
vâna după Maria care fugea isbindu-se din scaun în scaun.
Fetița era roșie și cu părul vâlvoi, dar nu i-se făcuse încă rău.

— „Pùgi, fetelor nu le plac jocuri vânătoarești. Mă voi
duce să aduc cărți cu chipuri: Maria se va distra privind-le“.

— „O, este plictisitor să ne uităm la chipuri! Ne vom juca
de-a pirații și eu o voi salva de vâslașii răsulați“, zise cu
însuflețire Pùgi.

— „Îndată vom avea o gustare. Ai face mai bine dacă
te-ai coborî să-ți speli mâinile și să te piepteni, și între timp
dulcetu-urile și crema vor fi gata“, zise mama.

— „Bine, zise Pugi, depărtându-se cu un pas de grenadir. Copiii sunt serviți la o măsuță mică, alături de mamele lor. Maria lingea dulceța și îmbuca din cremă.

— „Atențiune, privește-mă!“ și Pugi, căscându-și gura până unde îi permiteau urechile, băgă înăuntru o prăjitură întreagă. Urmă o încordare între prăjitura prea mare și gura lui prea mică, pentru învingerea căreia trebuia să se folosească și de deget.

Deabia plecă doamna împreună cu Maria, mamă-sa îi strigă: „Pugi, nicicând nu te-ai purtat atât de rău ca azi... ce ai?“

— „Am încercat din toate puterile mele să fiu distractiv cu Maria și tu-mi spui acum că am fost rău“, gemu Pugi.

Ce poți aștepta dela un copil să facă înaintea unei copile decât să se arate pe sine însuși?

Pentru a distra pe copii

Era un mare șgomot în camera copiilor; se auziră lovituri, strigăte și în fine plâns. Ioana deschise ușa și ia-o la fugă.

— „Ce-mi pasă mie“, strigă retrăgându-se, „nu mă importă ceea ce spui! Nu vreau să fac nimic din ceea ce spui, tocmai pentru că ai spus-o tu! Dacă ai fi un copil, nu ai fi mai văzut câteva zile lumina zilei: ți-aș da un pumn în ochi încât te-ai face să vezi tot stele verzi“.

Un răs de apărare al dușmanului urmă această amenințare. Ioana trânti ușa și începu a plânge până ce sosi mama.

— „Nu pot înțelege ce pot avea acești copii“, suspină ea. „Când îi las singuri nu stau liniștiți nici un moment. Nu am avut timp să organizez ceva pentru a-i distra, azi. Deabia s'au întors dela școală și eu am avut atât de lucru, că n'am găsit un moment liber spre a mă gândi la ei. Și iată rezultatul!“

— „Copiii mei ar trebui să fie fericiți; nu le lipsește nimic și eu fac pentru ei tot ceea ce pot. Și totuși nu sunt fericiți nu înțeleg, într'adevăr!“

Dar înțelege foarte bine cel ce îi cunoaște. Mama făcea exact totul pentru copii, cărora nu le lăsa nimic de făcut. În toate împrejurările, ea se gândea și la cele mai mici amănunte.

Ea decidea ca să aibă copiii vreo distracție, fără a mai aștepta ca ei însăși să o ceară. Ea era aceea care organiza jocurile, ea era aceea care alegea hainele, pe care trebuia să le îmbrace copiii, până la ultimul buton. Ea era aceea care prezida jocurile, și dirijea orice lucru. Copiii erau pasivi: ei lăsaus

ca mama lor să-și facă iluzia că le procură distracție, fiindcă nu se bucurau de beneficiile alegerii. După câțiva ani de procedare în acest chip, ei nu mai aveau nici un pic de inițiativă. Erau nefericiți.

Se înțelege că erau nefericiți: copiii sunt fericiți numai atunci când pot face ceva ce-i interesează. Acțiunea este viață și pentru copii este tocmai miezul vieții. Luați-le puțința de a organiza ceea ce fac ei, și veți fi ucis în mintea lor isvorul vieții însăși.

Astfel se explică cum unii copii sunt stupizi, inerti, plictisiți, pe când alții, în special acei ce aparțin familiilor sărace, sunt violi, veseli, și nerăbdători de a cunoaște și de a încerca câte ceva nou. Copiii săraci au avut norocul de a face multe lucruri singuri, de a încerca, de a experimenta, de a organiza și de a găsi expediente pentru a obține câte o marfă bună. Cu un cuvânt, ei au avut miraculosul privilegiu de a se putea folosi de creerul lor!

Exagerarea întotdeauna este periculoasă. Ajutând prea mult pe copii este un semn de slăbiciune pentru ei și o dezi-luzie pentru părinți. Trebuie să lăsăm copilului inițiativa proprie, și aceasta trebuie făcută în așa fel, încât, copilul însuși să găsească calea de ieșire din micile lui dificultăți. Atunci nu va mai fi nevoie „de a-l distra“, va ști să se distreze singur și va fi fericit.

Primire sărbătorească

Oridecâteori Benny se reîntoarce dela școală, dela excursiune sau dela vreo îndatorire pe care a îndeplinit-o, mamă-sa îl privește surâzând și zice: „Iată cel mai bun copil din oraș“!. Și Benny aprobă surâzător. „Se înțelege!“.

Mama nu are grije să spună aceeași frază oridecâteori copilul se reîntoarce în casă după o absență mai mult sau mai puțin lungă, și poate nici copilul nu a observat aceasta. Părinții își repetă de multe ori vorbele lor fără a se gândi asupra înțeleșului lor.

Într-o zi pe la prânz, mama era foarte ocupată: copilul cel mai mic era foarte nătâng și era atâta lucru întârziat de săvârșit! În timp ce încerca să calmeze pe cel mic, supraveghea, în același timp și o oală cu supă ce amenința să fiarbă prea tare sau să se lipească de fundul vasului. Intre acestea sosea și Benny dela școală. „Sunt foarte mulțumită că te-ai

întoră repede, Benny. Pune repede cărțile și aleargă la grădinar să-l întrebi de ce nu mi-a adus încă zarzavaturile. Ia-le tu și apoi treci pe la farmacist să cumperi lucrurile pe cari le-am scris pe această bucăciță de hârtie“. Astfel zicând, mama se reîntoarce la oala care fierbe și la copilul care țipă.

Benny, tăcut, pune cărțile jos și tunde-o repede pe ușe afară. Se sforțase din toate puterile ca să nu plângă. „Nu mi-a spus că sunt copilul cel mai bun din oraș“ suspina el din greu, în timp ce alerga să îndeplinească comisiioanele. „Nu mi-a spus!“

Ducând verdețurile și medicina, le puse în mâna mamei, gândind : „Poate îmi va spune acum!“.

— „E foarte bine. Acum șezi și încercă să distrezi pe micuț, în timp ce eu voi face alte lucruri pe care le am. A țipat toată ziua și eu nu am putut lucra nimic“.

Benny șezu aproape de frățiorul său și încercă cu multă paciință să-l calmeze, dar micuțul striga tot mai tare. Cu înțefirea țipetelor frățiorului, se mărea și neplăcerea lui Benny care abia își putea reținea lacrimile sale ca să nu se amestece cu ale fratelui său.

— „Ce-i cu tine, Benny! Mi-se pare că nu te simți bine azi“?

— „Nu mi-a spus încă“, se gândea Benny. „Nu mă mai iubește, și mi-se pare că nu am făcut nici un rău. Poate frățiorul este cauza : îl iubește pe el, fiindcă este cel mai mic“.

În seara aceea, Benny fu tăcut și trist. La prânz mâncă puțin. Mamă-sa începu a se îngrijora : „Mi-e teamă să nu se îmbolnăvească... îl voi pune repede în pat și dacă mâine nu-i va fi mai bine, voi chema doctorul“.

În timp ce așeza pe Benny în pat, îl întrebă „Unde te doare micuțule? Spune-mi ca să pot face ceva pentru tine“.

— „O, mamă, îmi este rău înăuntru“ oftă el. Este înăuntru și tu nu mă poți ajuta. Mă doare atât de mult, fiindcă nu mi-ai spus că sunt „cel mai bun copil din oraș“.

În sfârșit se explică totul.

— „Știi Benny, pentru ce nu am spus azi? fiindcă eram năpădită de alte gânduri“, explică mama. „Dar la cea dintâi ocazie nu mă voi mulțami numai să mă gândesc, ci voi spune cu glas tare, și atunci „cel mai bun copil din oraș va fi mulțumit“.

Și Benny, fericit, se ghemui sub cearceaf. Însfârșit îi spusese ! Nu uitați niciodată să i-o spuneți când se reîntoarce acasă!

Pe Tad îl doare capul

Tad întinde mamei sale carnetul școlar. În clasa a doua se dă carnet numai când se obțin note neîndestulătoare.

Carnetul lui Tad spunea că el nu știa tabela înmulțirii. Dar spunea încă ceva și mai mult : cuvintele scrise cu cerneală roșie, dădeau mamei un avertisment că întrucât Tad nu s'ar îndrepta numai cu foarte mare greutate ar putea obține promoțiunea. Tabela înmulțirii este foarte importantă, ea trebuie știută bine.

„Tad, cum ai putut să iai o notă atât de rea ?“

— „Învățătorul mi-a dat-o“, răspunde Tad, urmărind atent cu privirea doi câini, cari se jucau pe iarbă de cealaltă parte a drumului.

— „Tad, nu răspunde în felul acesta ! Spune-mi adevărul“.

„Vrei să știi cum am primit o notă așa de rea ?“

— „Da. Dece nu ai învățat mai bine tabela înmulțirii care este atât de ușoară și atât de simplă“ ?

— „Nu ai spune că este atât de ușoară dacă ar trebui să răspunzi atât de repede. Aproape nici unul nu răspunde bine. Chiar și Billy a greșit. El“

— „Lasă-l în pace pe Billy, acum, despre tine vorbesc. Nu înveți niciodată tabela înmulțirii, de azi până la proxima vineri, vom repeta-o în fiecare seară, și dacă nu vei lua o notă mai bună, te voi uita eu. Șezi, acum, și începe a învăța imediat“.

Vinerea sosi repede.. Tad și mama lui uitaseră incidentul cu tabela înmulțirii, dar învățătorul nu, el întrebă pe Tad : „S'auzim tabela înmulțirii. Șapte ori doi ?“

— „Unsprezece“, răspunde Tad.

Școlăriimea întreagă râse.

— „Cinci ori nouă ?“ Tad, de data aceasta nu se mai aventură în răspuns. Privirea învățătorului se înăspri și el însemnă ceva în registru.

La amiazi Tad spuse mamei sale : „Mă doare, capul groaznic !“

„Decând ? Unde te doare ? Dece nu te-ai reîntors mai repede acasă ?“

„M'a durut de azi dimineață dar am voit să rămân la școală până la prânz“, murmură răbdătorul bolnav.

Mama îl așeză în pat, îl acoperi și luă niște sticle brunete care stăteau într'un dulap împreună cu alte doftorii. Tad cunoștea foarte bine sticla aceea. Mama se apropie scuturând sticla și zicând : „Îți voi da o doză de sirop și apoi dacă nu te vei simți mai bine, voi chema doctorul“.

Tad înghiți cu lăcomie siropul, apoi murmură : „Mamă,

dacă nu spuneai că o să mă pedepsești pentru notă rea la aritmetică, azi nu aş fi avut această teribilă durere de cap“.

„O“ zise mama, depunând siropul, și fixând pe ștrengarul care se ghemuise sub acoperitoare. „Oh!“

Vârsta Corbului.

Ați văzut vreodată cuiburile corbilor? Probabil că nu, pentru că sunt la înălțimi și nu se pot ajunge cu ușurință. Dar dacă ați avut norocul să vedeți unul, ați fi aflat probabil o întreagă colecțiune de artă în el: o bucățică de sticlă colorată, inele de fier, un șnur roșu, un fel de mărgelușe cu perlă de sticlă, o bucățică de stofă. Corbii sunt colecționari.

Când copilul a început a culege lucruri de nimic și le ascunde, a ajuns „etatea corbului“, a început a se supune instinctului de colecționar, care iubește clasificarea și valutarea obiectelor ce-l înconjoară. Va începe cu un oarecare lucru și când va găsi un obiect care prin forma sau culoarea sa are ceva legătură cu colecțiunea lui, îl va ridica și-l va adăuga ei.

Intocmai ca și corbului, copilului îi place să aibă un dulăpior sigur unde să-și depoziteze colecțiunea lui. Nu va putea desigur să aibă un cuib pe vârful unui pin gigantic, dar poate avea o cutie sau o lădiță cu zar și cu chee.

Voi să vă gândiți că toate nimicurile lui: hârtie colorată, panglici, cuie, cărți ilustrate, bucăți de metal, să nu fie numai frânturi și resturi. Ați prefera să nu le aducă în casă, și credeți că e prea mare pretenția de a-i îngădui un dulăpior sau o cutie cu chee în care să-și păstreze el tezaurul său.

Acest instinct de a aduna, este germenul sentimentului de responsabilitate față de familia lui. El simte nevoia de a aduna și de a păstra aceste comori, până ce diferiți membri ai familiei, mai târziu, vor găsi în ele o bucurie. Dacă copilul nu urmează acest instinct, va pierde o fază importantă a dezvoltării sale. Este evident că el nu știe prețui exact, valoarea celor ce face, fiindcă el vede numai laturea distractivă. Nu mai puțin se simte legat cu inima de aspectul acelei comori.

Când vârsta corbului va fi trecut și cu ea interesul, aceste colecțiuni se vor găsi părăsite într'un colț. Ați dori să le aruncați, dar înainte de a face acest lucru, ar fi bine să cereți și părerea copilului. Dacă el nu voește, mai lăsați-le încă, aceasta însemnează că încă nu a trecut de „etatea corbului“.

Uneori copilul va ceda întregă colecțiunea la un moment,

alteori va continua să se intereseze de ea încă și în adolescență: adeseori va face colecțiune de timbre și va fi pentru el pasiunea de frunte. Din acest ultim grup se vor desvolta colecționarii, dar numărul lor este mic, în proporție cu mulțimea copiilor care trec peste „vârsta corbului“.

Observați cu bunăvoință aceste colecțiuni, care nu vi se vor mai părea desordonate și fără însemnătate dacă rechemăți în mintea voastră amintirea copilăriei voastre. Pentru copii sunt comori demne de stimă. Și fiți sigur, el vă va iubi mai mult pentru această înțelegere a voastră, în zilele când, amintindu-și copilăria deja îndepărtată, își va aduce aminte în acelaș timp, și iubitorul vostru interes pentru copilul care făcea tot posibilul pentru a se desvolta.

Increderea în sine

Nu este de loc acelaș lucru să spui: „Caterino, masa a fost rău pusă“ sau „Caterina, ai pus așa de rău masa“.

Hotărît, înțelesul este acelaș: atât o propoziție cât cealaltă arată că, Ecaterina nu știe să pregătească masa. Dar în timp ce în cazul întâi, observația se menține în linia generalității și se limitează a spune că masa s'a pus rău, în cazul al doilea vorba „ai“ este pusă spre a indica responsabilitatea și vina Ecaterinei, care nu a știut să pregătească masa.

Sunt copii atât de sensibili, încât cea mai mică dojană le poate produce rău, fiindcă se gândesc foarte mult asupra greșelii făcute, săpându-și astfel, inconștient, fundamentul viitoarelor căderi. Se tem așa de mult că fac rău, încât sfârșesc prin a nu face nimic și lucrează numai în urma unor puternice presiuni.

Teama de a fi dojeniți ucide în ei orice inițiativă: rămân spectatori triști și tăcuți, pe când tovarășii lor mai puțin sensibili trec dela un succes la altul, dela o îndeletnicire la alta. Pe copiii simțitori trebuie să-i corectăm în chip indirect. Vorbind cu ei este nevoie să le despărțim atențiunea lor de ei înșiși, pentru a o îndrepta către ceea ce au făcut sau ce vor face. Tentativele de asemănare cu alte persoane trebuie să fie gradate: copiii trebuie să-și câștige obiceiul succesului, unic mijloc ce poate face să se nască încrederea de sine în ei.

(Va urma)

PĂRERI CU PRIVIRE LA UN LOCALISM EDUCATIV IN VALEA JIULUI

(urmare și sfârșit)

Primele rezultate ale școlarizării

Vădite succese a ajuns școala de pe Valea Jiului, în ceea ce privește îndreptarea limbajului și gustului spre citit și spre literatura frumoasă. Este cunoscut faptul că la începutul înființării școlii românești pe aceste meleaguri, Românii de aci vorbeau o limbă amestecată cu multe streinisme, iar azi după un deceniu și mai bine de școală românească, graiul lor s'a purificat și îndreptat bineșor. Se vorbește curat românește în toate familiile și se aude chiar și acolo, unde mai înainte nu se auzia deloc. Sentimentul și conștiința națională deasemenea s'au adâncit pe toată linia. În privința aceasta avem toată mângăerea, că școala cu sforțările depuse de noi, și-au dat roadele convenite. Dar aceasta, se înțelege că nu ne mulțumește deplin. Școala trebuie să dea și alte rezultate de ordin social, cultural și ridicare politică. Nu e destul, ca poporul de jos să fie numai bun cetățean și bun patriot? Dacă așezarea și starea lui socială și materială nu înregistrează nici o propășire, este sigur că nici țara nu va propăși și nimic nu va putea înflori. Deaceia școala nu se poate mulțumi numai cu instrucția la carte, cu puțină educație, mai este necesar să îndrepte pașii poporului spre bunăstare, spre propășire materială și morală.

Deprinderile bune

În legătură cu cele arătate mai sus și cu situația viitoarei societăți femeiești din Valea Jiului, suntem de părere că fetelor de minieri, din această regiune, pe lângă cele arătate mai sus, ar trebui să li-se dea și un minimum de deprinderi bune, cu privire la rolul ce le așteaptă ca soții și mame adevărate, de factorii de îndreptare, civilizație și progres. În privința aceasta dacă s'ar putea face cu ele, în chip practic, măcar ceea ce prevede programa analitică pentru cursul spraprimar, și ar fi, oarecum un început bun și promițător. Din păcate, nici atât nu se poate realiza, prin faptul, cum am arătat chiar la început că nu cercetează ciclul al doilea, decât un număr foarte mic din ele și lipsa de mijloace nu îngăduie să se facă și să se deprindă în

mod practic nici măcar treburile mai de seamă ale gospodăriei, atât de necesară pentru dânsule, nu se pot face cele mai elementare lecții de îngrijirea nouilor născuți, de igienă ș. a.

Colaborare cu societățile culturale și de binefacere

Fiind astfel lucrurile, învățătoarele, câtă ca ceace nu s'a putut face prin școală să se amplifice, măcar parțial, prin acțiunea societăților de binefacere și a celor culturale.

Potrivit acestora, trebuie să sprijinim cu toate puterile noastre societățile menite să ducă mai departe, opera de educație. Putem afirma că, învățătoarele prin muncă asiduă în societățile „Principele Mircea“, înființată și susținută cu atâta generositate de direcțiunea societății miniere dela București, în Astra și mai cu seamă în cadrele Reuniunilor femeilor române, întreprind cele mai largi acțiuni de binefacere, ajutorare și milă creștinească.

Educația fizică și sportivă. Distracțiile

Este dureros că împrejurările critice de azi nu îngăduie ca învățătoarele să se pună în fruntea tinerelor fete ieșite de pe băncile școlii, să le grupeze în societăți culturale și sportive. Dacă în privința sportului tineretul masculin stă ceva mai bine, fetele în afară de mici excursii și de tenis la clasa bogată, nu au nici un fel de societate de acest ordin; iar preocupări culturale, literare cu atât mai puțin. Doar bisericile, când vor să mai aranjeze câte un bal, caută câteva tinere, pe care instruindu-le papagalicește la câte un rol, într'o piesă jucată de diletanți, le mai scoate din amorțeală. Hotărît lucru, fetele au nevoie de exerciții sportive, de societăți culturale și pentru aceasta trebuiesc persoane autoritare, marcante, să le grupeze în societăți, să le conducă, să le însușească și să le deschidă câmp larg de frumoase preocupări. Lăsate în părăsire așa cum sunt azi, nu e nici o mirare că toată ființa lor se moleșește într'o nepăsare față de tot ce-i nobil și frumos. Nu e mirare că atenția lor întregă îmbrățișează preocupări de alt ordin privind luxul, parvenirea, îmbogățirea ș. a. Un fapt trist, dar adevărat este și acela că fetele cari au trecut cât de cât printr'o școală secundară și cari nu-și găsesc un rost oarecare, sau un post birocratic se simt desrădăcinate cu totul și nu se mai pot întoarce deloc în societatea de unde au plecat. Dovada cea mai vie, că instrucția pură fără educație și pregătire pentru viață, nu are mare rost, ci din contră produce rău.

Vremurile cumplite de criză nici nu permit multora măcar

gândul, că în aceste împrejurări s'ar putea întreprinde o acțiune educativă energetică împotriva curentelor puternice de azi, gata să dărâme orice preocupare bună. Membrii corpului didactic singuri ar privi, totuși, chestiunea în față și ar ataca-o curajos, dacă s'ar asculta propunerile lor și s'ar jertfi pentru școală numai un sfert măcar din ceea ce se jertfește în alte țări.

Schimbarea unei mentalități păgubitoare

Un mare rău, în calea educației fetelor, este și mentalitatea generală a societății noastre de azi, cu privire la rostul și misiunea femeii în viață a femeii de mâine. Până ce în alte părți se crede cinstit că în mâna femeii și în sufletul ei este viitorul neamurilor, la noi nimeni nu se gândește la așa ceva și cea mai desăvârșită nepăsare se întinde dela un capăt la altul al țării cu privire la grija de educația, selecționarea și curățirea mediului în care cresc fetele neamului. Nici o lege mai nouă nu denotă vre-o grijă oarecare de familie și de viitorul ei, de ce prestigiu și de ce razim ar putea să se bucure fetele, viitoare mame și soții de mâine? Schimbarea acestei mentalități păgubitoare, în care tot ce e bun și demn de mai mare atențiune, este înjosit și cu nimic ocrotit, se impune cât mai repede. Mentalitate, ce trebuie schimbată prin forța noastră de convingere și prin propaganda iscusită ce vom ști să facem.

Legendele noastre slăvesc atât de frumos eroismul Mamei lui Ștefan cel Mare, al Ecaterinei Teodoroiu, puterea de jertfă a Doamnei Despina, a soției lui Manole ș. a. dar cei de azi nu știu și nu văd nimic bun, nimic sfânt și nici o misiune înaltă în tinerele fete! Menirea lor este grea și înaltă, rolul lor în societate și în viitorul neamului este mare, pentru aceea se impune și o grijă mai mare pentru educația lor îngrijită și pentru ocrotirea cea mai desăvârșită. Educatoarele lor directe vor putea munci atunci cu mai mult spor și izbândă. Și pentru grăbirea schimbării acestei mentalități învățătoarele mai ales și învățătorii să nu piardă nici o ocazie potrivită.

Propun chiar traducerea operilor renumitei scriitoare Ellen Key, în limba noastră și răspândirea lor în masele cât mai largi ale părinților.

Școala de ucenice

În Valea Jiului există școale, cursuri serale, pentru toți ucenicii cari lucrează în atelierile societății miniere. Aceste școale funcționează de multă vreme și nimeni până în anii din urmă

nu s'a gândit că și pentru ucenicile existente în aceste părți și în număr destul de mare, ar fi de lipsă să se înființeze astfel de școli.

Dacă în Petroșani s'a înființat o astfel de școală, meritul întreg este al corpului didactic care a stăruit pe lângă cei în drept până atânci, până când s'a înfăptuit propunerea lor. La cursurile aceste serale este adevărat învățătoarea sau profesoara vine în contact puțin timp cu elevele, dar și acest timp poate fi exploatat cu maximum de folos și dat fiind că, aceste eleve au un grad de pricepere mai mare, sămânța semănată poate da roade mai bune.

O mai bună orânduială socială, care să asigure tuturor familiilor cari muncesc un traiu mai bun și la toți pâinea de toate zilele, nu ca azi când atâția și atâția n'au asigurată ziua de mâine; pe când alți trântori se lăfăesc în toate bunătățile, ar aduce cu certitudine, mari îmbunătățiri și pe terenul educativ.

Un adevăr arhicunoscut de toată lumea este că bunăstarea materială aduce cu sine și o vădită propășire culturală. O mai bună orânduire socială ar salva și sufletul multor oropsiți ai soartei de atâtea prejudecăți, resentimente, ură și invidie față de cei din clasa contrară. S'ar îndulci lupta de clasă.

Socialiștii sunt conștienți de puterea educației la tineret și pentru aceia nu neglijează deloc fetele de minier, din cea mai fragedă copilărie și cu toate mijloacele, ce le stau la dispoziție caută să inițieze și pe tinerele copile ale proletariatului în doctrinele și sfera luptei de clasă și a emancipării sociale.

Ei sunt convinși că femeia de mâine crescută astfel va fi un razim puternic soțului ei în lupta pentru revendicările proletariatului, ei sunt convinși că femeia poate avea influență covârșitoare asupra spiritului general și atmosferei ce trebuie să se producă mâine, prin puterea ei de propagandă, de sugestie și de îmbărbătare.

De aceea le organizează în societăți anumite, le țin numeroase conferințe și dela nici o serbare sau manifestație mai de seamă, nu uită să le încadreze și pe ele la locul de frunte. Numeroase apèle li se adresează, prin care li se cere să stea în slujba ideii și să fie tovarășe adevărate în lupta ce o dau soții și frații lor, cu puterile nemăsurate și nevăzute ale capitalismului. Asta ar fi să zicem, partea ce nu prea convine burgheziei.

Partea bună a educației socialiste este importanța extrem de mare pe care o dau ei propășirii culturale, instrucției și e-

ducației. Pentru aceasta nu încetează o clipă să le strige la urechi: instruiți-vă, cultivați-vă, răspândiți cartea, știința, adevărul, ideia de dreptate, căci noi proletarii numai prin aceasta ne putem ridica. Este cunoscut faptul că sindicatele își au fiecare comisia lor culturală, care lucrează numai în această direcție, preparând festivaluri și matineuri, concerte și producții muzicale, întreținând școale de adulți și cursuri de analfabeți, la cari iau parte și femei.

Conducătorii muncitorilor din această regiune nu sunt oameni cari să fi trecut prin școli mai înalte decât școala primară, totuși spre cinstea lor și spre uimirea altora, unii din ei, autodidacți în cea mai mare parte, s'au ridicat la un nivel cultural de invidiat, acumulându-și cele mai frumoase cunoștințe din toate domeniile. Frumos din partea acestora este că prețuesc școala și toate instituțiile de educație într'o măsură, care de multe ori lasă în umbră oameni din fruntea administrațiilor publice, cu toate că aceștia au trecut prin multe școli.

Concluziuni

Din cele arătate până aci, cred că se vede clar, ce viciat este mediul familiar, mediul imediat inconjurător, în care trăesc fetele minierilor din Valea Jiului. Mediul acesta surpă în mare parte ceea ce a clădit școala pe terenul educației, în puținul timp cât școala și-a putut exercita influența ei educatoare asupra elevelor.

Populația din regiunea aceasta trăește într'un mediu neprielnic educației și bântuit de cele mai mari calamități cum este alcoolismul, mizeria și traiul neigienic.

Această populație numeroasă nu poate fi neglijată cu totul și lăsată în totală părăsire spre a se prăbuși și degenera cu totul.

S'au și încercat unele paliative, dar fără rezultat. O acțiune serioasă de salvare și de înălțare a acestei populații, spre a fi eficace trebuie să aibă la temelie educația tinerelor vlăstare și în special a fetelor. În împrejurările actuale școala poate să realizeze foarte puțin pe terenul pur educativ, atât pentru puținul timp cât are sub mână sa pe aceste fete, cât și pentru mediul viciat din familie, care, în cele mai dese cazuri, strică ceea ce se clădește în școală, ba chiar trimite la școală elemente cu multe deprinderi rele, pe cari școala și educația trebuie să le înlăture întâi și apoi să înceapă a clădi ceva.

1) Se impune deci neapărata aplicare a legii obligativității școlare, ca cel puțin cei 7 ani prevăzuți de lege, să cerceteze școala fiecare fată de minier până la posibilitatea înmulțirii anilor de școlarizare.

2) Crearea unor instituții de educație specială, cari să lucreze mână în mână cu școala, institute puse sub directa supraveghere a învățătoarelor sau altor persoane direct pregătite în acest scop.

3) Iniințarea unor societăți sportive și distractive, cu scopuri educative.

4) Pe teren școlar se impun schimbarea programelor analitice prin ușurarea materilor de studii și îmbunătățirea învățământului practic și cu pregătiri directe pentru viață.

5) Ar fi de dorit, că atunci când se creiază vre-o instituție de cultură și educație, de către stat, sau alte societăți culturale, să se consulte în prealabil cu conducătorii corpului didactic din această regiune, singurii cari pot da îndrumări bune, sistematice, unitare și cari duc la scop.

6) Acțiunea tuturor societăților culturale, care își încrucișează firele țesăturii lor peste ținutul acestei regiuni, să fie oarecum coordonată de un centru priceput și în măsură de a putea coordona bine, căci în situația de azi energia oamenilor se pulverizează în atâtea și atâtea fel de societăți încât, la sfârșit, când să te întrebi, care sunt rezultatele propriu zise ale lucrărilor atâtor societăți, președinți, comitete, procese-verbale etc, ajungi la trista constatare că este egal cu nimic.

După părerea mea, cam aceste ar fi să fie preocupările adevărate de viitor, pentru obținerea unor bune rezultate educative, iar până la înfăptuirea lor, fiecare învățătoare să caute să țină oarecari legături cu elevele sale și după ce au trecut pragul școlii, prin prietenia ce le vor arăta, prin atențiunea ce le vor da, au posibilitate să ridice în gândiri și în simțiri, ba chiar să stimuleze la fapte frumoase, pe elevele cari au trecut pe sub mâna lor.

Petroșani, la 10 | XI | 1933

Maria Lenkel.

CUVINTE ÎNTELEPTE

Fiți buni ! Lăsați savanților știința, nobililor orgoliul, bogăților luxul ; fievă milă de cele mai umile mizerii ; ființa cea mai umilă și mai disprețuită poate să valoreze de mii de ori mai mult decât mulți indivizi puternici și superbi. Feriți-vă de a lovi sufletele delicate, cari înfloresc în toate condițiunile, sub toate costumele și la toate etățile. Credeți că altruismul, mila, iertarea sunt dintre ce e mai frumos în om. Puține ființe puternice, învățate, ilustre, sunt ființe îndeajuns de utile. A trăit cu demnitate numai cel ce a plâns amintindu-și binele făcut sau primit.

Invățământul este dăruire de sine

Se spune despre o persoană că aduce dăruire de sine în cariera sa, când persoana aceea se identifică cu progresul carierei sale, când pune acest progres mai presus de propriile sale interese și plăceri și chiar mai presus de propria-i viață. Cel ce aduce dăruire de sine în carieră, identifică ființa sa cu cariera.

Dăruirea de sine nu este cerută în toate ocupațiile în acelaș grad. Sunt chiar ocupații unde ea nu-și găsește locul său. Așa bunăoară un negustor sau un exploatator oarecare, simt primând în sufletul lor propriul lor interes, adică acela al câștigului. Succesul lor este mai întotdeauna calificat după banul ce le intră în buzunar. Ei sunt oameni de „afaceri“. Nu putem să negăm că munca lor nu ajută viața și progresul în societate ; dar ceace ei iubesc mai mult, ceace stăpânește sufletul lor, este progresul lor propriu și propriul lor beneficiu. Or, acei ce învață pe alții, desfășoară activitatea lor pentru progresul și viitorul discipolilor lor. Cu cât ei se vor dărui mai mult sarcinei lor cu cunoștințele și mai ales cu sufletul lor, cu atât progresul acelor discipoli va deveni mai frumos în toate direcțiile.

Sunt atâția funcționari cari pot să aducă dăruirea de sine carierei lor, în scopul binelui public. Nimic mai frumos decât un preot care identifică viața sa cu cultul său, fiind exemplu viu de credință și de moralitate. Nimic mai frumos decât un magistrat integru, care identifică viața sa cu dreptatea poporului său. Este demn deosemena de admirat ofițerul care dă fără rezervă viața sa carierei sale militare. Dar nu este o altă carieră unde dăruirea de sine să găsească un loc mai larg și mai frumos ca învățământul nostru. Preoții au diferite culturi. Credincioșii lor sunt deci divizați, culturile sunt uneori

discutate și chiar criticate. Sunt atâtea locuri unde preotul dă toată ființa sa rostului și menirii sale și totuși această largă dăruire de sine nu poate să fie pentru toți cei ce sunt în jurul lui. Deasemenea dreptatea este adesea așa de relativă ! Și câte nemulțumiri ! Cândva, exprimm către un magistrat, admirația mea către nobila sa sarcină. Cu amărăciune pe buze, el mi-a răspuns: „Nu ! Dreptatea e așa de relativă !... Rolul vostru de învățători este mai frumos și mai limpede decât al nostru, dacă voi știți să vă dăruiti lui“. Serviciul militar este numai pentru bărbați și pe lângă aceasta, armata și gradul ei de utilitate nu lipsit de discuții și de critice. Or, privitor la învățământ, considerațiunile sunt unanim favorabile.

Este adevărat că sarcina noastră de a educa și instrui este modestă, dar ea este dificilă și multiplă și cere din partea noastră o largă cultură profesională și generală.

Pe lângă pregătirea despre care vorbesc, învățătorului i se cere atâta răbdare cum în foarte puține ocupații se va fi cerând. În privința acestei însușiri mare și totodată grea, e vrednic de amintit că învățatul și omul de stat, americanul Benjamin Franclin, care a închinat viața lui toată, științei și țării sale, și despre care s'a afirmat că era de o conduită ce se apropia de perfecțiune, e vrednic de amintit pentru noi, că în fruntea celor 13 puncte de conducere a sa, al căror grad de respectare el îl verilica zilnic, stătea punctul : „răbdare“. A știut el de ce l-a pus pe acesta întâiu ! În viața școlară acest punct ocupă același loc și încă cu mare demnitate. Și apoi câtă energie nu cheituieste învățătorul în fiecare zi în clasa sa pentru sufletele ce el le face să lăstărească. Pe lângă aceasta să nu uităm iubirea ce el este chemat s'o împartă cu dărnicie și în chip egal la toți copilașii ce îi sunt încredințați.

Dar munca învățătorului o știm că nu se termină cu clasa, deși ar fi destul de suficient. Bibliotecă, conferințe,

șezători culturale, coruri, etc., așteaptă deasemenea ajutorul lui. Ca și în clasă și aci, succesul va depinde de pregătirea sa, dar mai ales de răbdarea, iubirea și sufletul cu care el va fi în măsură să se dea muncii sale.

Mai ales în sate învățătorul are a da sfatul său în diferite direcții; dar cel mai bun exemplu de a învăța și a sfătui, este exemplul propriei sale vieți. Pretutindeni în general și în sate în special, viața învățătorului constituie o mare lecție. Accentuez asupra satului, fiindcă în orașe și mai ales în orașele mari, învățătorul, în afară de elevii săi și părinții lor, e cunoscut de prea puțini alții. Pentru marea majoritate el e un anonim. Acolo mai sunt și alți mulți intelectuali și viața are alt ritm, pe când la sate, atenția și nădejdea este aproape numai în învățător și preot. Sufletul lui se poate face simțit în orice colțișor. Dar și învățătorul orășan are destule cerințe de activitate, care-l așteaptă să li se dea. Iată deci că dăruirea de sine a învățătorului este mare lucru, chiar în afară de clasă.

Isus Cristos a fost cel mai mare dascăl, care a învățat și răspândit lumina sa în toată lumea. El, dascălul dascălilor, a dat cel mai înalt exemplu de dăruire de sine. Tot ce El a învățat dacă ar fi fost lipsit de exemplul său, de dăruirea sa, n'ar fi valorat aproape nimic. Marii educatori au ajuns la bunele lor rezultate și au ajuns să fie cunoscuți și divinizați în lumea școlară, datorită largei lor dăruiri de sine. Grație acestui motiv, viața lor este de o noblețe și de o frumusețe asemănătoare cu aceea a lui Cristos sau a apostolilor săi. Aceasta pentru că învățământul este apostolat, dăruiri de sine! Când citești viața lui Pestalozzi sau a lui Jean Ligthart, ți se pare tot așa de frumoasă și mișcătoare ca și aceea a marilor figuri ale bisericei și sufletul ți se înobilează și primește noi forțe. Este bogatul lor exemplu de dăruire de sine care te fortifică. Ce admirabilă pledoarie în favoarea

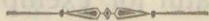
principiului că „învățământul este dăruire de sine“, conține inscripția ce se găsește pe mormântul marelui Pestalozzi și care sfârșește prin cuvintele : „Totul pentru alții, nimic pentru sine !“ Deasemenea, pe zidurile școalei marelui dascăl olandez J. Ligthart se poate citi inscripția : „Aici a învățat Jean Ligthart !“ Acest dascăl se dăduse carierei sale fără nici o rezervă și cu tot sufletul. Chiar nobila și demna sa soție (tot învățătoare) s'a hotărât să se căsătorească cu el, care era o mână de om, în urma scenei mișcătoare de a-l fi găsit mângâind un copil cu capul plin de bube. Pentru că în casa lor veneau fără grije, zi și noapte, toți cei ce aveau nevoie de un sfat, se spune că odată soția stricase soneria ca el să poată să se mai odihnească și să-și mai refacă forțele epuizate.

În această epocă, grație materialismului accentuat de după războiu, fiind dat că salariul nostru este cu totul modest și sub sarcina crizelor generale materiale ca și morale, suntem foarte adesea tentați să micșorăm devotamentul nostru față de școală. Dar suntem datori să rezistăm ! Afirm chiar, că devotamentul nostru, departe de a se micșora, trebuie să crească, căci avem datoria să purtăm reacțiune contra răului indicat,

Trebuie să dovedim prin propria noastră viață că moralul și spiritualul valorează mai mult decât materialul și mai presus de orice se impune să iubim sincer elevii noștrii, să ne coborâm la viața lor copilărească și curată, să cunoaștem și să simțim suferințele și insuficiențele lor și pornind de la individualitatea lor, să le oferim exemplul nostru.

Iată deci că învățământul va fi ceace noi înșine ne vom învrednici să fim. El va valora ceace noi vom valora pentru el. Dictonul „Școala este dascălul“, este așa dar just.

I. I. FLITAN

CUNOȘTINȚE ȘI DEPRINDERI ÎN ȘCOALA PRIMARĂ

În școală se adună copiii să învețe. Însă a învăța nu însemnează numai a căpăta cunoștințe, ci și deprinderi bune de cugetare și purtare în viață. Cu atât mai mult deprinderile sunt mai de folos decât cunoștințele, fiindcă cunoștințele se mai uită, se mai primenesc, pe când deprinderile odată formate, le moștenim toată viață.

Ele vor forma caracterul și metoda de muncă a micuțului școlar, viitorul cetățean de mâine.

Cunoștințele acelea vagi, abstracte, de matematică, șt. naturale sau geografie, asimilate de mintea elevului, mai mult mecanic, de frică sau silă, al căror folos în viața practică nici noi nu-l știm, se uită, părăsește memoria, odată cu părăsirea băncilor școlii, dacă nu și mai devreme. Pe când deprinderile odată formate și infiltrate în sufletul elevilor, îi vor călăuzi mai bine în viață, decât memorarea pe derost a atâtor formule de geometrie, sau lanțurile de munți, podișuri și atâtea ape din Asia—cl. VI.

— Însă deprinderea de a fi atent, de a observa cu răbdare, de a memoriza inteligent, de a judeca drept etc., îi va da elevului adevărata metodă de lucru, care îi va economisi timpul și energia și îi va asigura o cultură temeinică, fiindcă având o metodă bună, avem unealta cu care putem să învățăm, orice voim. Tot așa deprinderea de a fi harnic, cuvincios, drept etc., formează un caracter nobil și simpatic, care ne asigură stima societății și plăcerea cea mai înaltă de a contribui la bunăstarea vieții colective.

— Mulți cred că copilul vine la școală pentru a învăța „bucăca cărții“, ori memorizează după învățător. Mare greșală ! Căci la școală copiii nu primesc cunoș-

tințele „de-a gata“ dela învățător, ori din carte, ci le formează singuri, nu atât citind în (biblioteca clasei), cât mai ales cercetând, observând, lucrând. Și munca aceasta a copiilor nu se face dezordonat, ci cu rânduială și plan, tot sub conducerea învățătorului.

Fiindcă omul are îndoita calitate și de individ și de membru al societății, învățământul trebuie să pregătească pe copil din două puncte de vedere: social-național și individual.

Pentruca învățământul să pregătească bine pe viitorul om de mâine, în amândouă laturile, adică și ca luptător pe frontul vieții, și ca cetățean și fiu al patriei, trebuie să nu se mărginească numai la formarea de cunoștințe, ci grija lui de căpetenie trebuie să fie: dezvoltarea tuturor puterilor fizice, dar mai ales sufletești al tineretului, căci cine e cuminte, deștept, vrednic și îndemnatic, își va aduna el singur, cunoștințele de care va avea nevoie în viață și va răsbii greutățile ei, pe când cine este „tobă de carte“, dar n'are nici minte ageră, nici hărnicie, nici îndemnare, e un învins al vieții. Iar cine are și cunoștințe bogate și puterile sufletești bine cultivate, acela e un stăpân fericit al vieții și va fi o mândrie a neamului și poate a omenirii întregi.

Atunci învățământul își va ajunge scopul.

3 XII 1933

Spiridon Popescu

înv. Curpeni

A P E L

pentru clădirea „Casei învățătorilor“ în capitală

După apelul atât de mișcător al d-lui coleg Anghel Constantinescu către învățători, să contribuie pentru ridicarea „Casei Învățătorilor“ în capitala țării, am primit un alt articol însuflețit din partea colegului Vasile Ciubotaru dela Aninoasa, pe care însă îl vedem publicat și în gazeta „Inainte“ din Deva, deaceea nu-l mai reproducem în întregime ci ne permitem a cita numai un pasaj din

el, îndemnând și noi din tot sufletul pe colegi să se alătore cu toții la toate bunele propuneri, sprijinind cu inimă curată tot ceea ce este în folosul tagmei noastre.

...îi asigurăm că vom pune — ca întotdeauna — toată energia pentru realizarea operii ce-au hotărît s'o îndeplinească și vom dovedi, tuturor, că putem face — și'n aceste timpuri — ceea ce este util și folositor.

Să ne îngreuiem cu noi sarcini tocmai în aceste grele împrejurări? Nu sunt destule necezuri pe bietul corp didactic? Asta ne mai trebuie acum?!

Vor fi destui care-și vor pune aceste întrebări!...

Se vor convinge, totuși, că realizarea acestei „Case“ în capitala Țării, răspunde unei necesități imperative și că mai bine, stimați colegi, să ne impunem noi înșine cotizații în folosul breslei noastre, decât să ne impună alții în folosul nuștii cărui scop?!...

Spre exemplu: Pentru salariile restante ni se dau „Bonuri de impozite“ într'o sumă rotundă, (!) renunțând la fracțiunea mai mică de 100 lei din valoarea totală a creanței.

Oare această fracțiune mai mică de 100 lei, — care e tot dreptul nostru — n'ar mări simțitor fondul necesar „Clădirii Casei Învățătorilor“ în Capitală??

Eu cred, că Asociației noastre îi trebuie numai voință energetică și va reuși — mai ales că dispune și de autoritate asupra întregului corp învățătoresc din România — să procedeze de urgență, la adunarea unei cotizații anuale și în acelaș timp la „Casa de Amortizare“ pentru încasarea fracțiunilor mai mici de 100 lei.

De dorit ar fi, să se deschidă larg coloanele acestei „Reviste“, discuțiilor, în jurul acestei chestiuni.

Vasile N. Ciubotaru

CRACIUNUL și COPILUL

Crăciunul e sărbătoarea cea mai așteptată. Fiecare popor o prăznuiește conform obiceiurilor sale, având prilej de bucurie. Dar cine se bucură mai mult de această sărbătoare, e *copilul*.

Sărbătoarea Crăciunului produce copilului două mari bucurii: Vacanța, când netulburat de grija școlii poate, 2 săptămâni, zilnic să se dea cu sania și cu patinele. Vacanța Crăciunului e prima pe care o primește copilul sătul de împărăția fără viață a cărților, și apoi e iarnă, e zăpadă, anotimpul cel mai drag copilului.

Mai e apoi marea bucurie în acest anotimp: a „Pomului de Crăciun...“ „Moș Crăciun“ e așteptat cu nerăbdare; el va aduce haine de lână groase și atunci copilul netulburat de frig, va putea sta toată ziua la săniuș.

Câteva zile... și vine Crăciunul...! așa se exprimă copilul frecându-și mâinile de bucurie.

O! bucurie desăvârșită! Tu, care umpli piepturile micilor copii în noaptea sfântă a Crăciunului. Déla pomul copilului de țaran, împodobit cu turtițe și nuci, până la pomul copiilor de rege, e aceiaș svăcnire de cea mai sfântă fericire, neînchipuită de mîntea omenească.

Iisus, copilul Dumnezeesc, în noaptea sfântă a Crăciunului e eternizat și glorificat peste închipuire de întreaga lume a copiilor.

Deja cu două săptămâni înainte de vacanță rigiditatea orelor de clasă este frântă. Zăgazurile și lanțurile ce-i țin legați de cartea de citire s'au rupt. Iar când predai o colindă, în clasă plutește aer de Crăciun. Copiii nu mai sunt cei dinainte! Până te'ntorci după ceva, ei încep a chicoti și a vorbi în șoaptă.... Ei pun ceva la cale?... În așteptarea crăciunului, fiecare spune vecinului unde se vor duce la săniuș și ce-i va aduce Moș Crăciun; apoi ceva important se vorbesc ei: *cu cine vor umbla la colindat*. Și dacă în acest timp le amintești ceva de Crăciun bat în palme și din picioare, făcând un sgomot asurzitor — gălăgia bucuriei lăuntrice, — de apropierea marelui zile, care clocește în întreaga lor ființă.

O! câte nu doresc copiii de Crăciun, câte planuri nu-și făuresc ei... Și chiar dacă nu le pot avea pe toate, totuși se bucură, pentrucă așa-i făcut copilul... sincer în bucurie.

S'au făcut multe lucruri mari, s'au modernizat sate și

orașe.... Ne-au năpădit desăvârșitele invenții. Bucuriile și tradițiile de Crăciun ale oamenilor în vârstă le-au înlocuit undele de radio ale savantului *Marconi*. Totul e schimbat în noaptea crăciunului de azi. Lumea evoluiază dela un capăt la altul al ei. Ce-a rămas însă neschimbat în noaptea Crăciunului, e copilul. Bucuria sfântă în această noapte a dăinuit în inima lui curată de o mie nouă sute treizeci și trei de ani și va ține cât va ține viața lunei. Copilul a fost și este acelaș ca structură sufletească. Că s'a modernizat și copilul, e indiscutabil, chiar și băiatul de școală primară din sat s'a emancipat, decum cel de oraș.

Totuși sfânta bucurie a Crăciunului *e aceeași*. Numai copilul se închină cu cel mai curat cuget pruncului sfânt din ieslea vitelor în această noapte. O! cât de măreț și desăvârșit e văzut Iisus de milioanele de copii în noaptea Crăciunului!

Dar copilul care n'are pom și haine noi? Care n'are nici casă, nici părinți?... O Iisuse!... Tu care faci bucuria copiilor cari pot primi pom și haine noi, ai grije și de acești copii nenorociți, căci toți copiii de pe pământ se bucură de nașterea Ta.

Clopotele solemne, anunță Crăciunul. Din caerul vremii se desprinde firul argintiu al marei sărbători. Crăciunul vine, Crăciunul a sosit! Ascundeți-vă grijile și necazurile voi oameni ai pământului. Bucurați-vă și preamăriți sfânta noapte, dăruind ceva din belșugul vostru copilului fără crăciun, copilului orfan.

Emilia Ivașcoiu, învățătoare.

Chestiuni de drept în materii școlare

Înalta Curte de Casație Sec. III-a în 3 Mai 1933 a stabilit :

— Potrivit art. 120 din legea învățământului primar, pentruca un învățător definitiv de gradul II, să fie înaintat la gradul I, în afară de stagiul de 6 ani în grad, legea mai cere și anume condițiuni de capacitate și aptitudine profesională constatată în urma unei inspecții făcute de organele de control ale învățământului.

Acest text și niciun alt text din această lege nu creează pentru învățătorii de gradul II un drept de înaintare actuală la grad, adică prin simpla împlinire a stagiului, sau pe temeiul vreunei ordine de preferință, ci lasă aceste înaintări la facultatea autorității școlare.

superioare, facultatea pe care legea o restrânge, numai în interesul învățământului, interzicând autorității să dispună înaintarea înainte de împlinirea stagiului de șase ani și fără consultarea — avizul — organelor de control, prevăzute de (a. r.) art. 120.

Așa fiind, refuzul autorității de a înainta pe cei cari îndeplinesc acele condițiuni nu poate constitui un act arbitrar s'au ilegal, întrucât întrunirea condițiilor prescrise de art 120 nu stabilește pentru învățător un drept opozabil ministerului, ci numai o vocațiune la înaintarea care deschide Ministerului posibilitatea sau dreptul — iar nicidecum obligațiunea de a înainta pe învățătorii cari îndeplinesc condițiunile legale. Decembrie No. 761, «Pandectele săptămânale».

Desființarea posturilor din învățământul primar

În fața Inaltei Curți de Casație s. III s'a desbătut o interesantă problemă de drept în ce privește în deaproape funcționarea învățământului primar.

În 1926 s'a creat în com. Cărbunești-Gorj, al IV-lea post la șc. primară locală, pe baza unui raport al inspectorului școlar, ce constată că există numărul legal de copii (în vârstă de 7-16 ani) care să justifice această înființare de post nou. Iar într'insul a fost transferat fără a mai fii publicat vacant, Pr. Gr. Popescu, care era chiar parohul bisericii din Cărbunești.

Preotul funcționează efectiv până la 1929, când în urma unei revizuirii a copiilor, se constată însă că la școala de acolo nu sunt înscriși mai mult de 120 școlari, cari frecventeaza școala și cari au vârsta între 7-12 ani.

Postul a fost deci desființat, iar preotul invitat să-și aleagă altul în conformitate cu dispozițiile dela transferări. Sf. Sa a atacat cu acțiune în contencios ordinul de desinființare.

Curtea de Apel de Craiova, după divergență i-a respins acțiunea. De aceea a făcut recurs.

Recursul a pornit asupra faptului că s'a vidat art. 220, 66 și 67 din legea inv. primar, de oarece textul art. 220 prevede că suprimările de posturi nu s'ar putea face decât în termen de un an dela pomulgarea acestei legi.

Recurentul mai susținea că atunci când este vorba de a se socoti numărul școlariilor trebuie să se socotească copii în vârstă dele 7-16 ani și nu dela 7-12 ani, cum a făcut Curtea.

In al III rând, preotul s'a plâns că rău i s'a tăgăduit dreptul de acțiune în contencios pentru considerația că însăși transferarea St. Sale era ilegală, deoarece Ministerul nu poate invoca propria sa „turpitudine“.

Ministerul instrucțiunii, prin d. prof. G. Alesian, a arătat că dispozițiunile legii învățământului primar, cuprinse în art. 65, 66 și 67, privitoare la înființarea posturilor, trebuie să fie urmate întocmai chiar și atunci când este vorba de desființarea posturilor; că independent de art. 220 din legea învățământului primar, desființarea posturilor se face în mod automat, pe baza art. 66 din lege, oridecâteori o școală nu mai întrunește numărul de elevi, prevăzut de lege și că această desființare se poate face în aceleași forme și după aceeași procedură pe care legiuitorul le posedă pentru înființarea posturilor.

Ministerul a arătat apoi că atunci când urmează a se socoti populația școlară, se vor număra copiii în vârstă de 7-12 ani, iar nu până la 16 ani cum prevede legea, deoarece școală primară cu 7 clase obligatorii la care se referă aceasta, încă n'a luat ființă așa că învățământul primar este obligatoriu numai la 4 ani. In sfârșit a arătat că recurentul n'are nici acțiunea în contencios, deoarece transferarea sa este ilegală, fiind isbită de sancțiunea art. 129 din legea inv. primar (postul nefiind publicat vacant pentru transferare). Inalta curte a primit în totul punctele de vedere susținute de Minister și a respins recursul ca nefondat.

P. S.

RECENZIE

Nicolae Mărgineanu. Psihologia exercițiului. (Tip. „Cartea Românească“) Cluj. Institutul psihologic de pe lângă Universitatea din Cluj, a întreprins o mare acțiune pe terenul psihologiei și mai ales pe acela al psihologiei experimentale și aplicată.

Conducerea Institutului—încredințată D-lui Fl. Ștefănescu-Goangă — a publicat pe lângă atâtea serii de articole demonstrative și de valoare documentară, și câteva opere: frontul unor migăloase cercetări în domeniul psihologiei.

„Psihologia exercițiului“ a D-lui N. Mărgineanu prezintă o față din cele mai importante ale problemei *individualizării*

învățământului care este punctul nevralgic al pedagogiei contemporane.

Problema pe care și-o pune spre demonstrare este valoarea „*acțiunii diferențiale a exercițiului*“. Această problemă a fost, în ultimul timp viu comentată și discutată, făcându-se serii întregi de experiențe și cercetări cu cele mai adecuate teste, de toți marii psihologi contemporani universali. Aceste cercetări sunt foarte caracteristice și de mare importanță. Rezultatele fiecăruia au fost comentate și discutate—ajungându-se la păreri bifurcate în pozitive și negative în raport cu punctul de vedere al D-lui Mărgineanu. Discuțiile oscilau în jurul acestor rezultate. Se ajunsese deci la o îndoială în ce privește *valoarea prognostică* a testelor de aptitudini, reducându-se mai mult la o *valoare diagnostică*.

Opera d-lui Mărgineanu a fost elementul calmant și decisiv în această problemă atât de migăloasă, producând un interes deosebit în domeniul studiului aptitudinilor. Lucrarea în întregime este o punere la punct a problemei „*acțiunii diferențiale a exercițiului*“.

Din cei douăzeci și nouă de psihologi, citați de d-l Mărgineanu, treisprezece au conchis lucrările, spunând că „diferențele individuale se nivelează prin exercițiu“. Alții, treisprezece, și-au terminat cercetările, spunând că „diferențele individuale cresc prin exercițiu“, afirmând o reală *valoarea prognostică* a testelor de aptitudini; iar în sfârșit ultimii trei psihologi conchid asupra menținerii diferențelor individuale. Lucrul așa cum se prezintă este foarte interesant, chiar amuzant uneori, deoarece rezultatele se bat cap în cap.

D-l Mărgineanu le-a consacrat un capitol întreg, studiind fiecare rezultat precum și cauzele provenienței lui, dovedind că depind numai decât de metoda întrebuințată și de formula aplicată în *cotarea* rezultatelor.

Natura exercițiului sau a învățării analizate sub cele două aspecte ale ei static și dinamic este supusă unor legi de selecție și combinare a mișcărilor. Sub aspectul static exercițiul este determinat de: 1) *legea repetițiunii sau a exercițiului* în baza căreia mișcărilor mai des repetate sunt reținute. Insuficiența acestei legi este complectată prin cea de a doua zisă *a efectului* în cadrele căreia se rețin numai acele mișcări cari duc la scop, fiind însoțite de un sentiment de plăcere, având, deci o formalitate afectivă plăcută. Aspectul final al celor două legi a fost accentuat de reprezentanții școlii configuraționiste.

Sub aspectul dinamic, natura exercițiului este condiționată de : 1) „*legea autorizării*“ care face ca orice comportare făcută la început cu atenție, cheltuială de energie și controlul strict al conștiinței — să devie automatizată — să iasă de sub autonomia lor. 2) *Legea simplificării* adică eliminarea treptată a mișcărilor inutile, care în cazul exercițiului senzual se produce mai repede; iar în cazul celui psihic, în timp mai îndelungat. 3) În sfârșit, *legea unității crescânde* care face ca „activitatea care formează obiectul exercițiului, să fie dela început unitară“, crescând neconținut și accentuându-se prin exercițiu.

În vederea demonstrării acțiunii diferențiale a exercițiului s'au dovedit practicabile formulele *curbei de variație* și a *coeficientului de variație* în special, iar pentru problema constanței rangului se recomandă formula *coeficientului de variație* fiind întrebuințate cu mare succes, de d-l Mărgineanu, documentând insuficiența celorlalte formule, întrebuințate de contrari.

Incepând cu funcțiunile senzoriale ca acuitate vizuală, pragul diferențial auditiv rezultatele conchid pentru o suficientă valoare prognostică a testelor, coeficientul de variație oscilând între 0.60—0.70, dovedind astfel că „exercițiul crește diferențele individuale“.

Lucrul se petrece identic în cazul celorlalte funcțiuni ca cele psihomotorii și intelectuale atât sub aspectul diferențial cât și acela al constanței rangului — pronunțându-se asupra unei concluziuni generale : „*legea acțiunii diferențiale a exercițiului*“, care aplicată la cazuri mai puțin generale se divide în trei modalități concrete :

1) „Cu cât funcțiunile exersate sunt mai inferioare, cu atât creșterea diferențelor individuale e mai mică și invers... Între gradul de complexitate și superioritate a funcțiunii și gradul de diferențiere există un raport direct proporțional“.

2) „În cadrele aceleași funcțiuni cu cât operația e mai dificilă, cerând activarea respectivei funcțiuni într'un grad mai mare, cu atât creșterea diferențelor individuale e mai mare și invers. Între gradul de tensiune funcțională și gradul de creștere al variației există un raport direct proporțional“.

3) „Cu cât o funcțiune se află într'o stare de potențialitate nativă mai pronunțată și, în consecință, într'o stare de capacitate mai puțin actualizată, cu atât diferențierea e mai mare și invers. Între gradul de potențialitate nativă al unei funcțiuni și gradul de diferențiere există un raport direct proporțional“.

Problema acțiunii diferențiale a exercițiului, privită în angrenajul celorlalte probleme ale pedagogiei moderne și în special din punctul de vedere al *Orientării profesionale* este de-o exuberantă importanță socială.

Școala — în felul cum ar trebui să se prezinte — trebuie să aibă în vedere creșterea diferențelor individuale prin exercițiu. Hereditatea, după cum documentează d-l Mărgineanu predomină predispozițiile, dând întâietate potențialității native a fiecărei aptitudini. Mediul nu este decât un excitant, care trebuie să prezinte exigențe egale, prin exercițiu, pentru trecerea potențialităților native în stare actuală.

Așa dar diferențele individuale — departe de a fi nivelate sau menținute, cel puțin — cresc prin exercițiu, dela individ la individ. Societatea, prin felul componentelor ei, n'are niciun tip care să samene cu al doilea. De aci *Individualizarea învățământului* devine un imperativ categoric — iudiscutabil, fără pro și contra — al preocupărilor noastre școlare.

Cluj, Ianuarie 1934.

Roman S. Bobaru

CRONICA MARUNTA

Cum vorbește un ministru din Anglia către învățători.

„Fiți plini de iubire, drepti, răbdători și perseverenți. Să aveți o idee modestă despre voi, dar o idee înaltă despre funcția voastră. Să nu treacă nici o zi, fără să învățați ceva, fie dela elevii voștri, fie din cărți, fie dela lumea în care trăiți. Hrăniți-vă sufletul citind zilnic din cărțile umane, din poezi, din istorici, din biografi: ei încălzesc inima și întăresc voința. In politică fiți alături de optimiștii, cari cred că lumea poate fi ridicată prin instituțiile bune și voi sunteți una din bunele instituții ale lumii“. Aceste cuvinte pot fi socotite ca adevărate *table ale legii* și pentru învățătorul român. (Din revista „*Satul și școala*“).

Satul și școala, anul III No. 3 pe Nov. 1933 aduce o mulțime de articole frumoase și de valoare din care cităm: Dr. Grig. Comșa: „*O carte despre Iuliu Vuia*“, Dr. Alex. Roșca: „*Copilul unic*“, Dr. Dim. Todoranu: „*O concepție americană despre caracter*“, Ana Iencica: „*Lecție de aritmetică*“, Teofil Bugnariu: „*Selma Lagerlöf — scriitoarea fără vârstă*“, G. Lombardo-Radice: „*Școlarii Aicei Franchetti*“, și o cronică bogată semnată de D-nii Iencica și Goga.

Rectificare. Articolul : „Influența maghiară asupra Românilor din părțile ungurene“, publicat în No. 34 al revistei noastre, se datorește d-lui coleg și colaborator, *Petru Incicău*, dar din eroare s'a omis numele d-sale de sub acel articol. Făcând deci, cuvenita rectificare, cerem scuze pentru această scăpare din vedere. (R)

A apărut revista : „Școala și viața“, anul IV, No. 10, aducând o seamă de articole-studii semnate de : *Lucian Bologa*, *Emilia Zotta*, *E. Jitarcu*, *C. Neicu*, *C. Bobulescu*, etc., o cronică și recenzii bogate, semnate de d. *Jordan Tacu*. D-sa recenzează în acest număr lucrările următoare : *Lucian Bologa* : Lectura tineretului, *Ludovic Ciobanu* : *Iuliu Vuia*, *Almanahul învățătorilor din Cetatea Albă* și revistele : «L'Ecole Liberatrice» și Revista generală a învățământului.

Asasinarea primului ministru român I. G. Duca. După asasinarea politică a lui *Barbu Catargiu* se credea că, acest procedeu barbar de a înlătura pe adversarul politic, a dispărut dintre năravurile noastre politice și ne bucuram că între celelalte multe metehne politice, ne-a ferit Dumnezeu cel puțin de aceasta, când pe neașteptate cade asasinat, la *Sinaia*, primul ministru *I. G. Duca*, (un bărbat de stat eminent, către care se îndreptau atâtea nădejdi), îndoliind țara în lung și în lat. Cum defunctul a fost și un bun ministru al Instrucțiunii Publice, pe vremuri, învățătorimea crede că a pierdut un sprijinitor, de-aceia, «Curentul», prin condeiul d-lui *Jordan Tacu*, îi închină în «Pagina Învățătorului» un admirabil și mișcător articol.

„Gând Românesc“ revista *Astrei* dela *Cluj*, No. 7 din *Noemvrie 1933*, înafară de o seamă de articole selecte semnate de d-nii : *I. Mateiu*, *O. Papadima*, *E. Giurgiuca*, *C. Stefăniu*, *Al. Dragomir*, *I. D. Sandu*, cronici literare, sociologice, externe, recenzii și buletinul *Astrei*, în cel din urmă vorbindu-se de cercurile culturale ale *Astrei* di pl. *Hunedoara*, are cuvinte măgulitoare și pentru colegii noștri : *A. Constantinescu*, *I. Baci* și *Stana*, cari au contribuit la acțiunea culturală desfășurată de acel cerc.

Festivalul Iacob Mureșanu. Unul dintre cei mai mari și mai subtili compozitori români, Iacob Mureșanu, a murit în sărăcie și în întineric, la Blaj, pe vremea asupririi maghiare, iar principala sa operă muzicală a rămas netipărită încă până azi. Un comitet de intelectuali din Cluj și-au pus în gând să facă tot posibilul spre a aduna fondurile necesare, ca să dea la lumină opera maestrului dela Blaj, deaceia au organizat pe scena operii din Cluj, un festival Mureșanu, unde, cu concursul artiștilor dela operă și a orchestrei s'a dat un concert din opera lui I. Mureșanu, care în viață fiind s'a bucurat de cele mai elogioase aprecieri din toate părțile, la jubileul de 50 de ani al Astei la Blaj, când s'a jucat opera sa : „Mănăstirea Argeșului“, iar în cercurile înalte și iubitoare de muzică din Viena, deasemenea a fost bine cunoscut și compozițiile sale erau primite cu multă căldură și plăcere.

— **Subrevizori de control.** D-l I. Munteanu, dir. al școlii primare din Vulcan, a fost numit subrevizor de control în Petroșani, Pui; munca, înțelegerea și pot spune, spiritul de jertfă, al acestui coleg l-a așezat astăzi într'un post ce-l merită în fruntea școlilor de mai sus, deși cu foarte multe rugăminți a fost nevoit să se despartă — pentr'un timp—de ceace i-a fost drag...

Noului subrevizor școlar ii dorim spor la muncă și-l asigurăm de concursul nostru. Vasile N. Ciubotaru.

— **Președintele Asociației Generale** a adus la cunoștința tuturor Asociațiilor Județene printr'o nouă circulară, situația mai mult decât gravă în care se găsește Asociația Generală, din cauză că, afară de puține din ele, secțiunile județene, n'au binevoit să-și îndeplinească obligațiile impuse lor de Statute ori acceptate față de organizația centrală.

Asociația Generală este amenințată să nu mai poată face s'apară publicațiile sale începând dela 1 Ianuarie viitor și nici să mai desfășoare vre-o acțiune tocmai în preajma bugetului viitor și când atâtea chestiuni ale noastre așteaptă soluționare.

Dacă răspunsul secțiunilor nu va veni ori nu va fi cel convenit, până la 10 Ianuarie, Consiliul General va fi convocat imediat după aceea spre a decide cele ce va socoti, președintele și Comitetul central nemai putând să-și ia vre-o răspundere pentru viitor, fără sprijinul Asociațiilor județene.

Apelăm la simțul de punctualitate și de ordine al colegilor abonați la aceste publicații să-și achite abonamentul fără întârziere.

APEL. Dorind ca pe sfârșitul acestui an școlar să publicăm în această revistă 2 articole rezumative, care să oglindească: 1) *Activitatea Cercurilor culturale* și 2) *Activitatea extrașcolară de altă natură* din cuprinsul acestui județ, (în liniamente generale), rugăm pe toți colegii din județ să ne comunice în scris activitatea desfășurată în legătură cu conducerea de cercuri, cămine cooperative, bănci populare, cursuri de adulți, serbări, șezători, biblioteci, etc., iar d-nii președinți ai cercurilor culturale sunt rugați a ne trimite câte un raport în care să specifice pe scurt și concis, întreaga activitate desfășurată de cercurile pe care le conduc.

Revista Școlii, org. asoc. învățătorilor din Botoșani, cu No. 11-12, 1933 serbează 10 ani de existență, apărând în număr festiv, cu tipar ales și pe hârtie de lux, în care majoritatea colaboratorilor aduc omagiile lor acestui steag de luptă și subliniază importanța publicației ca: „*fiind cimentul solidarității*“ înv. din acel județ. D-l Const. Iordăchescu, președ. asoc. și directorul revistei în articolul de fond arată toate greutățile învinse, toate nevoile și trudele îndurate, iar actele de persecuție împotriva revistei spune că le păstrează la muzeul revistei „*ca prețioase relicve pentru viitorime*“.

Din partea noastră, cari știm ce înseamnă menținerea la viață nepătată a unei astfel de publicații și ce valoare are ea în lupta noastră de organizare și emancipare, ne alăturăm din tot sufletul la această sărbătorire și odată cu omagiile noastre trimitem surorii dela Botoșani urări de viață lungă și frumoasă, iar celor cari luptă și o susțin, ducând-o înainte, curaj și energie îndoită spre binele tuturor colegilor.

Almanahul învățătorilor din Cetatea Albă pe 1934, cu 50 colaborări, 100 clișee, 180 pagini este considerat ca o adevărată enciclopedie didactică și un eveniment cultural. Prețul 60 lei, la toate librăriile din țară.

Rugăm pe toți colegii cari au ieșit la pensie sau cari vor ieși de acum înainte să binevoiască a ne trimite câte o fotografie, format mic, bust și o scurtă biografie, spre a ne putea îndeplini, față de dâșii datoria colegială de a i saluta după cuviință, în momentul când dâșii își iau rămas bun dela școala, pe care au servit-o și dela colegii mai tineri, cu cari au colaborat împreună

Corul învățătorilor din București. Decurând s'a înființat, în București, un cor alcătuit din 100 de învățători și învățătoare, cor, care deși activează numai de 2 ani a ajuns la realizări cari întrec orice așteptări. Anul trecut, acest cor a dat un concert, care a fost onorat de prezența M. S. Regelui și a celor mai de seamă oameni iubitori de muzică din capitală.

Concertul dat anul acesta a fost și mai desăvârșit, predându-se o întregă operă ; cor, orchestră, soliști. D-l D. V. Ţoni a scris în Curentul că această producție a fost un adevărat triumf, iar ziarul *Cuvântul*, prin condeiful marelui om de muzică, Breazul, a scris un foileton din care cităm următoarele rânduri.

„Așadar, faptul pe care cată să-l subliniem, pe care trebuie să-l afirmăm cu marea bucurie a înfăptuirilor, este faptul că, sub conducerea prof. *Nicolae Oancea*, învățătorii bucureșteni și-au putut organiza un puternic grup coral, care numără aproape 100 glasuri, care concertează cu destulă siguranță, în demne condiții de interpretare și nuanțare ; că într'un an de zile, au isbutit oamenii aceștia, care nu existau ca interes muzical, să dovedească nu numai siguranță, pricepere și statornicie la muncă, dar rezultate reale, veritabile succese, ca cel pe care am avut prilejul să-l aplaudăm Sâmbătă seara la Ateneu“.

«Ciclul II-lea, al școlii primare și biblioteca școlarăului» este titlul unui articol de mare valoare, datorit d-lui insp. gen. P. R. Petrescu, pe care-l vom publica în numărul viitor al revistei.

COMUNICAT¹⁾

Comitetul Fondului de ajutor, al învățătorilor, din județul Hunedoara, luând act de decesul colegului Haralambie Pațica, au predat familiei răposatului 20.000 lei, prin D-l Ioan Popovici revizor școlar.

Indurerata familie, a decedatului, a binecuvântat vrednica inițiativă a colegilor, cari, prin obolul lor, în momente atât de tragice, și-au făcut datoria cu demnitate și adevărată înțelegere creștinească.

Datorită acestui ajutor, membrii familiei au putut să conducă cu cinste, la locul de veci, pe iubitul lor dispărut.

Comitetul Asociației.

Deva, 21 Decembrie 1933

1) În legătură cu Fondul de ajutorare se va publica în numărul viitor al revistei, care va apare în curând, un articol privitor la funcționarea sus numitului fond și un alt articol referitor la decesul colegului menționat în comunicat, datorit d-lui R. Constantinescu. Comunicăm mai departe colegilor că desbătându-se pe larg, (în ședința comitetului din 18 Ianuarie a. c. la Deva) dorințele majorității membrilor fondului, s'a luat hotărîrea ca să se convoace în primăvară o adunare generală extraordinară cu scopul de a modifica statutele fondului în sensul dorit de toți ca să se dea ajutoare egale pentru toți, să se admită între membrii fondului și soțiile învățătorilor sau soții d-nelor învățătoare, cari nu fac parte din corpul didactic, să se stabilească că maximum de cotizație nu poate să treacă de 300 de ori (adică de 300 X 50 lei). Până la modificare însă, fondul funcționează după regulamentul în vigoare.

A P E L

Desigur, iubii colegi, tuturor vă este cunoscut că, Asociația noastră județeană, urmând pilda luminată a colegilor mai norocoși și mai înfăptuitori din alte județe, a luat hotărîrea nestrămutată *de a crea* și în județul nostru o astfel de bancă cooperativă, pentru a putea ajuta cu împrumuturi urgente, pe colegii nevoiți să se împrumute în cazuri de stringente necesități materiale. Partea socială formând minimul cu care se poate înscrie orice coleg care dorește a fi membru, este de 500 Lei, vărsabil în 20 de luni dela înființare, o condiție deci nu prea grea pentru nimeni !

Colegii în situația de a putea *păși imediat, curajos și fără multă târăgănare, la acțiunea de întemeiere și înfăptuire sunt rugați a complecta și semna șirele de mai jos, apoi a rupe prezenta pagină din revistă, îndoită în două a o timbra cu 1,50 Lei și a o expedia prin poștă la adresa tipărită.*

Subsemnatul

înv. în comuna declar că doresc a
fi membru la înființarea Băncii Populare a Invățătorilor
din județul Hunedoara și mă înscriu cu părți !

.....
Semnătura

.....
2 martori

Domniei-Sale

Domnului Sabin Julea

Președintele Asoc. învățăt. din jud. Hunedoara

SIMERIA

BILANT

încheiat la 31 Decembrie 1933

1	Cassa	9570	1	Capital și depuneri .	6412
2	Efecte de primit .	1202	2	Fond de rezervă .	732
3	Marfuri	2496	3	Fond pt. farmacie .	1185
4	Obiecte valoure .	407	4	Mărfuri	2496
			5	Efecte de plată . .	2850
		13675			13675

Președinte, (ss) **Glodean Gheorghe.**

Casier, (ss) **Baternay Tibi**

Director școl. (ss) **Mihai Bogza**

Cenzori { (ss) **Butcă V.**
(ss) **Florea Dumitru**

NOTA REDACȚIEI

Vizitând depozitele cooperativei de mai sus, registrele ei și cecece a reușit să realizeze această mică cooperativă în timpul scurt decând funcționează, am fost rugat să le public bilanțul de mai sus, cu care se soldează activitatea cooperativei școlare „Gral Dragalina“. Il public cu cea mai mare bucurie și satisfacție nu numai pentru datoria morală ce o am și față de ei de a-l încuraja, dar mai adaug și felul cum s'a înființat și cecece a putut realiza ea, în timp de mai puțin de un an, fiind sigur că prin aceasta, vor prinde curaj și gust de muncă și alții spre a înființa altele, la fel, în alte părți.

Inițiatorul, d-l M. Bogza, dir. al școalei, a procurat statutele tip. A înscris un număr de peste 30 elevi cari au subscris și vărsat între 20 și 100 Lei. Cu mica sumă adunată, directorul școalei a cerut și girul d-lui insp. gen. P. R. Petrescu și a ridicat mărfuri în valoare de peste 40.000 Lei dela o librărie bucureșteană, predându-le micii cooperative, care le-a așezat într'un depozit central, într'o cancelarie a școalei, și în depozite de desfacere, în fiecare clasă. Marfa, constând mai mult din cărți, caete și rechizite, se vinde, banii se adună. Se fae calcule, socoteli, predări, preluări! Muncă grea însă, trebuie depusă pentru introducerea conducătorilor în purtarea registrelor și a contabilității, dar și aci directorul școalei ajutat de corpul didactic dela școală a trecut peste greutate și astfel după cum se poate vedea și din bilanț, cooperativa tot mai sigură pe mișcările sale, crează fonduri de rezervă, farmacie școlară, pune pe coridoare dulăpioare în cari se țin paharele de beut apă, ca fiecare elev să bea numai cu paharul propriu, curățat și ponne în ordine subteranul sau privința școalei, pregătindu-l pentru atelier, loc de ascultare de radio și alte și alte proiecte bune pentru viitor.

O mică cooperativă, precum se poate vedea, câte ramuri de activitate practică nu deschide elevilor ?!

Adresa destinatarului:

Nicolae Bembu înv.

Com. *Sibiu*

Jud. *Hunedoara Sibiu*

p. *Sibiu*

REVISTE PRIMITE LA REDACȚIE

- Buletinul Cărții Românești* No. 12 | 1933, București
Scoala noastră No. 10 | 1933, Zalău.
Cultura Poporului No. 10—11 | 1933, Cetatea Albă.
Revista asoc. înv. Mehedințeni No. 7—8 | 1933, T.-Severin.
Graiul Dâmboviței No. 8 | 1933, Târgoviște.
Voința Școlii No. 25 | 1933, Cernăuți.
Școala Vremii No. 9—10 | 1933, Arad.
Satul și Școală No. 1—2 | 1933, Cluj
Cuvântul Învățătorilor, București.
Școala Prahovei No.... | 1933, Ploești.
Vestitorul No. 1 | 1934, org. Eparhiei Rom. Unite, Oradea.
Revista Soc. Tinerimea Română No. 4 | 1933, București.
Graiul Satelor, Galați.
Pâinea Vieții anul IV No. 23—24, Tg.-Jiu.

— TARGU-JIU —

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «NICU D. MILOȘESCU»

— 1933 —